

Stevns Kommune
Postboks 83
4660 Store-Heddinge

Kystdirektoratet
J.nr. 20/05203-23
Ref. JORNI/HRH
12-05-2022

Att. Louise Halkjær Pedersen, LouiseHP@stevns.dk

Fornyet dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 15 om strandbeskyttelseslinjen til etape 2 (Højerup) af Stevns Kommunes forsøgsprojekt (Besøgscenter ved Stevns Klint) med mindre ændringer efter forsøgsordningen for kyst- og naturturisme

Ansøgning

Stevns Kommune har den 14. august 2020 ansøgt om en toårig forlængelse af forsøgstilladelsen til projektet Besøgscenter ved Stevns Klint efter forsøgsordningen for kyst- og naturturisme samt godkendelse af mindre ændringer. Ansøgningen vedrører planlovens¹ § 5 og naturbeskyttelseslovens² § 15 (strandbeskyttelseslinjen).

Forsøgsprojekt Besøgscenter ved Stevns Klint er inddelt i to lokaliteter, Boesdal Kalkbrud og Højerup. Stevns Kommune anmodede d. 11. november 2020 Kystdirektoratet om at træffe en særskilt afgørelse for hver af de to lokaliteter, da kommunen ønsker fremdrift af projektet i Boesdal Kalkbrud. Kystdirektoratet meddelte d. 8 januar 2021 fornyet dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 15 til etape 1 (Boesdal Kalkbrud) af Stevns Kommunes forsøgsprojekt (j.nr. 20/05203-1). Nærværende afgørelse vedrører således udelukkende den del af forsøgsprojektet, der er placeret i Højerup.

Afgørelse

Kystdirektoratet meddeler hermed fornyet dispensation til den del af forsøgsprojektet Besøgscenter ved Stevns Klint, der er placeret i Højerup i medfør af naturbeskyttelseslovens § 65a, stk. 1 og stk. 3, 2. pkt., jf. § 15.

Den fornyede dispensation meddeles på baggrund af Erhvervsministeriets afgørelse af den 6. november 2020 om toårig forlængelse af forsøgstilladelsen til projektet efter planlovens § 5, stk. 3, 2. pkt. og godkendelse af mindre ændringer efter planlovens § 5, stk. 4.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1157 af 1. juli 2020 (Bekendtgørelse af lov om planlægning)

² Lovbekendtgørelse nr. 1986 af 27. oktober 2021 (Lov om naturbeskyttelse)

Dispensationen vedrører det projekt, som Naturstyrelsen meddelte dispensation til den 9. november 2015 (NST-4132-336-00076), dog med de mindre ændringer, som er godkendt af Erhvervsministeriet.

Dispensationen bortfalder, hvis forsøgsprojektet ikke er fysisk påbegyndt inden den 9. november 2022.

Afgørelsen vedrører alene strandbeskyttelseslinjen. Andre tilladelser efter anden lovgivning kan være nødvendige.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

I må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

I kan se en klagevejledning i bilag 1.

Redegørelse for sagen

Det fremgår af Naturstyrelsens dispensation af 9. november 2015, at projektet i Højerup omfattede etablering/omdannelse af trappe og platform på klitskrænten, etablering/omdannelse af legeplads og omlægning af parkeringsplads samt etablering af ubemandet udstilling og madpakkehus ved Højerup.

Af Stevns Kommunes ansøgning i 2015 fremgår følgende elementer i forsøgsprojektet ved Højerup:

1. Styrkelse af Højerup Bygade som rygrad og omdrejningspunkt for stedets attraktioner
2. Omlægning af parkeringsplads og ankomst
3. Etablering af nye faciliteter til formidling, madpakkehus mm.
4. Etablering af ny naturlegeplads i eksisterende beplantning
5. Omlægning og styrkelse af stier som fører til klinten og trappestien
6. Renovering og fornyelse af trappen ned til klinten, havet og Fiskeleret
7. Etablering af plateau og trapper, der øger tilgængelighed og oplevelsen af klinten og Fiskeleret
8. Styrkelse af udsigtspunkt oppe på klinten

I Stevns Kommunes ansøgning om fristforlængelse af forsøgstilladelse og godkendelse af mindre ændringer i 2020 beskrives de mindre ændringer således:

1. Ændring af anvendelsen af bebyggelsen (museumsbygningen) på matrikel 3t, fra museumsanvendelse til virksomhed med overnattende gæster og med mulighed for servering, herudover også mulighed for kulturelle og rekreative aktiviteter.
2. Indvendige og udvendige ændringer i bebyggelsen (museumsbygningen) på matrikel 3t. Bebyggelsens fodaftryk og volumen bibeholdes, men

fremkommer oplysninger om sådanne, med henblik på at sikre, at projektet ikke vil medføre beskadigelse/ ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Erhvervsministeriet meddelte den 6. november 2020 en toårig forlængelse af forsøgstilladelsen med mindre ændringer til projektet jf. planlovens § 5, stk. 2, 2. pkt. Sideløbende hermed sendte Kystdirektoratet en orientering til Stevns Kommune om, at direktoratet er indstillet på at forlænge dispensationen fra naturbeskyttelseslovens § 15 (strandbeskyttelseslinjen), men at kommunen først skal redegøre for forekomsten af bilag IV-arter i og omkring området, hvor trappen/gangbroen etableres/omdannes i Højerup, samt en beskrivelse af eventuelle projektilpasninger og/eller afværgeforanstaltninger, der skal bidrage til, at projektet ikke medfører beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de arter, der er anført på bilag IV, jf. vilkåret i Naturstyrelsens afgørelse fra 2015 om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen.

Kystdirektoratet har den 11. april 2022 (med supplerende oplysninger den 2. maj 2022) modtaget kommunes vurdering af projektet i forhold til bilag IV-arter, se afsnittet *Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse*.

Stevns Kommune har desuden den 26. april 2022 oplyst til Kystdirektoratet, at projektet ikke er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 1/bilag 2, og kommunen gennemfører derfor ikke en miljøvurderingsproces i forbindelse med projektet. Kommunen har desuden oplyst, at der i forbindelse med lokalplanprocessen, som i alle andre lokalplanprocesser, vil blive foretaget en lovpligtig miljøscreening. Lokalplanen forventes politisk igangsat i juni måned 2022.

Inden for forsøgsprojektområdet i Højerup er der registreret fredede fortidsmindearealer og et fredet fortidsminde med 100 m beskyttelseslinje. Hele området er omfattet af kirkebyggelinje, og et mindre område er registreret som fredskov. En del af projektområdet er omfattet af fredningen Højerup Kirke, og arealerne langs skrænten er omfattet af fredningen Stevns Klint. Derudover er der i forsøgsprojektområdet registreret en beskyttet sø og på skrænten et beskyttet overdrev efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at

³ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

Natura 2000

Det marine Natura 2000-område nr. 206 (Stevns Rev) ligger lige op til projektområdet i Højerup. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 206.

Derudover ligger Natura 2000-område nr. 182 (Holtug Kridtbrud) ca. 6,5 km nord for projektområdet. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 183.

Det nærmeste Natura 2000-område med et fuglebeskyttelsesområde er nr. 168 (Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund), der ligger ca. 19 km mod syd. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 147 og fuglebeskyttelsesområderne nr. 84 og nr. 89. I fuglebeskyttelsesområderne indgår Ramsarområde nr. 22.

Udpegningsgrundlagene for Natura 2000-områderne ses i bilag 3 og 4.

De nærmeste kortlagte habitatnaturtyper findes i N206 lige ud for kysten ved Højerup, hvor der kortlagt den marine habitatnaturtype *Stenrev (1170)*.

Det nærmeste kortlagte potentielle levested i forhold til projektområdet findes i N182 ca. 7 km mod nord og er kortlagt som potentielt levested for stor vandsalamander. I N168 ligger de nærmeste kortlagte potentielle levesteder ca. 24 km mod sydvest, og lokaliteterne er kortlagt for arterne stor vandsalamander, dværgterne, fjordterne, havterne, splitterne og klyde.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-områderne væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på, at det nærliggende Natura 2000-område (N206) udelukkende er marint, og at det ansøgte forsøgsprojekt i Højerup ikke indebærer aktiviteter på vand. Derudover er der lagt vægt på afstanden til Natura 2000-område nr. 168 og 182, samt de kortlagte potentielle levesteder, hvor Kystdirektoratet finder, at N168 og N182 ikke påvirkes af projektet, idet projektet ikke indebærer forstyrrelser eller andre typer påvirkninger, som kan strække sig over en afstand på 6-24 km. Det er endvidere indgået i vurderingen, at det ifølge Stevns Kommune ikke er hensigten med projektet at tiltrække flere besøgende til området (se øverst side 7).

Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som områderne er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

AGLAJA har for Stevns Kommune foretaget feltundersøgelser ved Højerup, hvor udbredelsen af nationalt fredede og rødlistede arter samt bilag IV-arter er undersøgt. Undersøgelserne er beskrevet i rapporten *Naturundersøgelser ved Højerup (2021)*.

Der er ved undersøgelsen registreret følgende bilag IV-arter i undersøgelsesområdet: Bredøret flagermus, Brun langøre, Brunflagermus, Dværgflagermus, Frynseflagermus, Skimmelflagermus, Sydflagermus, Troldflagermus, Vandflagermus, Natlyssværmer, Stor vandsalamander, Springfrø og Markfirben.

Stevns Kommune har på baggrund af rapporten vurderet det konkrete projekts effekter på de arter, som lever og yngler på stedet. Det er Stevns Kommunes vurdering, at forsøgsprojektet kan udføres uden at det påvirker bilag IV-arter, Natura 2000-områder eller anden beskyttet eller truet natur negativt. Kommunens bemærkninger fremgår herunder.

De primære naturværdier i Højerup ligger inden for de § 3-beskyttede områder og "Mindelunden". Udviklingen af Højerup under forsøgsordningen vil primært foregå i områder, hvor der ikke er større naturværdier og som ikke er levested for bilag IV-arter.

En undtagelse herfra er trappen med boardwalk på klinten, som ønskes placeret indenfor udpegningsområdet af § 3-natur. Vi vurderer dog, at trappen godt kan gennemføres, hvis der tages særligt hensyn til naturgrundlaget i den endelige projektering og etablering. Det skyldes at den nye trappe erstatter en eksisterende trappe på nogenlunde samme sted, at den nye trappe udformes, så den griber så lidt ind i området som muligt og at selve arbejdet vil blive udført med hensyn til bilag IV-arter.

Den nuværende trappe er meget stejl og utilgængelig for mange af områdets besøgende. Stevns Klint – og særligt klinten ved Højerup Gamle Kirke, er en helt særlig natur- og kulturdestination i Danmark. Det er derfor af national interesse, at befolkningen har god og sikker adgang til at opleve stedet. Den nye trappe med boardwalk vil skabe en bedre og mere sikker oplevelse af kirken samt klinten og dens natur,

Trappen og andre delprojekter, der berører § 3-beskyttet natur, som udgør de vigtigste arealer – også for bilag IV-arterne i området, vil kræve § 3-dispensationer fra Stevns Kommune. Vi skal derfor konkret forholde os til bilag IV-arter (og Natura 2000) ved disse dispensationer, og her vil vi stille vilkår, der sikrer, at bilag IV-arterne ikke bliver negativt påvirket. Hvis et projekt, der berører et § 3-område, ikke kan udføres uden at beskadige bilag IV-arter eller deres levesteder, vil vi ikke meddele dispensation fra § 3.

Der er ikke registreret flagermus i træer eller bygninger indenfor projektområdet. Vi vil forud for evt. fældning af træer sikre os, at de ikke fungerer som levesteder for flagermus. Skulle det vise sig, at der alligevel findes flagermus i træer der skal fældes, vil vi sikre, at flagermusene ikke bliver beskadiget af projektet.

I forbindelse med eventuelle påvirkninger som følge af potentielt øget publikumspres som følge af forsøgsprojektet ved Højerup har Stevns Kommune oplyst til Kystdirektoratet, *at ambitionen aldrig har været at tiltrække yderligere besøgende til området. Forsøgsprojektet har som formål at løfte området arkitektonisk, samt skabe bedre adgang til naturen på klinten - til betjening af det antal besøgende som området har i dag. Projekterne handler overvejende om at forbedre eksisterende funktioner. For eksempel bliver parkeringspladsen ikke større, når den flyttes ud af det centrale område, men beholder den nuværende kapacitet. Eneste tilføjelse er overnatningsfunktionen, som er tænkt til at betjene traktørstedets gæster og arrangementer. Til gengæld er museet og de besøgende hertil forsvundet ud af området.*

Efter forespørgsel fra Kystdirektoratet har Stevns Kommune endvidere oplyst, at typen af vilkår, som forventes stillet i § 3-dispensationen er:

- **Hensyn til eksisterende dyre- & planteliv**
(Det kunne være: Krav til placering af trapper og boardwalk hvor der allerede er stier, krav til at de eksisterende levesteder og økologiske forbindelser ikke ødelægges, krav til at § 3-naturen på overdrevet syd for museet ikke berøres, krav til at træer på det øvrige område, der evt. ønskes fældet undersøges for flagermus, krav til at flagermustræer ikke fældes)
- **Krav vedrørende udførselsperiode**
(F.eks. at der ikke kan arbejdes inden for arternes aktivitets- eller dvaleperioder)
- **Krav vedrørende konstruktion, fundering og materialer**
(F.eks. at trappe og boardwalk laves som en svævende konstruktion på stålstolper).
- **Krav vedrørende maskiner**
(spørgsmålet er, om det overhovedet er muligt at komme ned under klinten med anlægsmaskiner).

Samlet vurdering i forhold til bilag IV-arter:

På baggrund af oplysningerne fra Stevns Kommune er det Kystdirektoratets vurdering, at projektet ikke vil medføre beskadigelse/ ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Erhvervsministeriet har den 6. november 2020 truffet afgørelse om at imødekomme Stevns Kommunes ansøgning om forlængelse af fristen for forsøgstilladelsen, samt godkendelse af mindre projektændringer, jf. planlovens § 5, stk. 3, 2. pkt. og planlovens § 5, stk. 4. Idet der er tale om en forlængelse af tilladelsen, gælder de vilkår og rammer, som er fastsat i tilladelsen af 9. november 2015, fortsat.

Kommunen skal endvidere i forbindelse med planlægningen være opmærksom på, at der efter 2015 er kommet bestemmelser i planloven om forebyggelse af

oversvømmelse og erosion i kommuneplan og lokalplan, som planlægningen af projektet skal være i overensstemmelse med.

På baggrund af Erhvervsministeriets forlængelse af forsøgstilladelsen og godkendelse af mindre ændringer finder Kystdirektoratet, at der ligeledes kan meddeles fornyet dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65a, stk. 1 og stk. 3, 2. pkt., jf. § 15 til den del af forsøgsprojekt Besøgscenter ved Stevns Klint, der er placeret i Højerup, herunder de ansøgte matrikulære ændringer, der er en del af de godkendte mindre ændringer af projektet.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet ”Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse”.

Med venlig hilsen

Hans-Erik Cutoi-Toft
Områdechef, Kystzoneforvaltning

Bilagsliste:

- Bilag 1: Klagevejledning
- Bilag 2: Kortmateriale – matrikulære ændringer
- Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 206 (Stevns Rev) og Natura 2000-område nr. 182 (Holtug Kridtbrud)
- Bilag 4: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 168 (Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund)

Afgørelsen er også sendt til:

- Stevns Kommune, stevns@stevns.dk
- Formand for Selskabet Højeruplund, Jens Carl Jørgensen, formand@hb39.dk
- Bolig og planstyrelsen, Jane Kragh Andersen, JanKra@bpst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Stevns, stevns@dn.dk
- Friluftsrådet centralt, fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Østsjælland oestsjaelland@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Stevns, stevns@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sjællandskredsen, oestkredsen@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
- Miljøstyrelsen, ojl@mst.dk;
- Fredningsnævnet for Østsjælland, oestsjaelland@fredningsnaevn.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk

Bilag 1: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

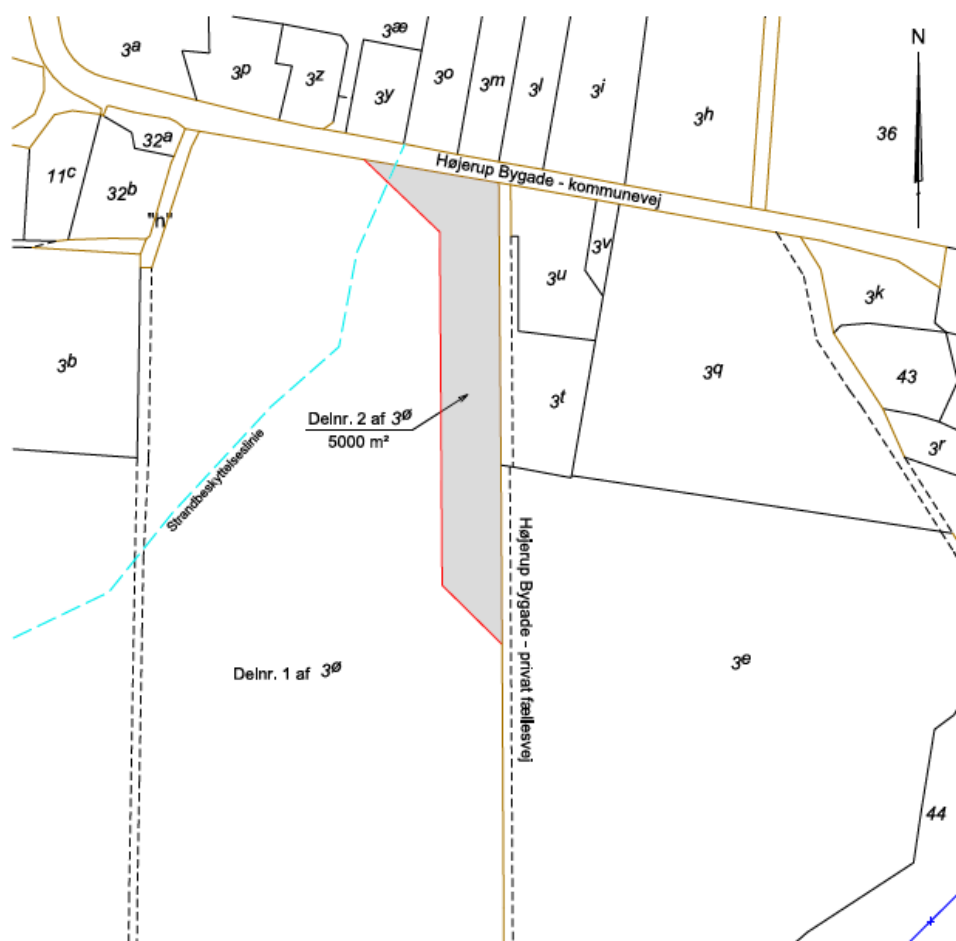
Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 2: Kortmateriale - matrikulære ændringer

Noter

Skel er vist iht. det digitale matrikelkort. Skel er ikke beregnet eller fastlagt ved mål.

2	Rettet ved Indkørsel fra Højerup Bygade	MAS	LBP	LBP	01.10.2019
REV		UDF.	KONTROL	GODK.	DATO

TINGLYSNINGSRIDS

Matr.nr. 3ø Højerup By, Højerup
Stevns Kommune

Bilag til aftale om evt. køb af delnr. 2 af matr. nr. 3ø

Hærvejen 27, Tommestrup, 4660 Store Heddinge

Landinspektørfirmaet **LE34 Køge**

Søndre Allé 5
4600 Køge
+45 5663 3800
koge@le34.dk
www.le34.dk

MAS	LBP	LBP	26.09.2019
UDF.	KONTROL	GODK.	DATO

S34S	DVR90	297 x 210	1:2000
KOORD. SYS.	KOTESYS.	FORMAT	MÅLFORHOLD

1907480	1907480-001-001	2
PROJEKTNR.	TEGNINGSNUMMER	UDG.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 206 (Stevns Rev) og Natura 2000-område nr. 182 (Holtug Kridtbrud)

fra [udkast til Natura 2000-plan 2022-2027](#)

Natura 2000-område nr. 206:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 206		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	
Arter:	Marsvin (1351)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Natura 2000-område nr. 182:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 183		
Naturtyper:	Kransnålalge-sø (3140)	Kalkoverdrev* (6210)
Arter:	Stor vandsalamander (1166)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Bilag 4: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 168 (Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund)

fra [udkast til Natura 2000-plan 2022-2027](#)

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 147		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klithede* (2140)
	Havtornklit (2160)	Skovklit (2180)
	Klitlavning (2190)	Enebærklit* (2250)
	Søbred med småurter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Våd hede (4010)	Tør hede (4030)
	Enekrat (5130)	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Hængesæk (7140)	Tørvelavning (7150)
	Avneknippemose* (7210)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Vinteregeskov (9170)	Stilkege-krat (9190)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Mygblomst (1903)	Stor kærguldsmed (1042)
	Skævn vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Flodlampret (1099)	Havlampret (1095)
	Stor vandsalamander (1166)	Spættet sæl (1365)
	Marsvin (1351)	Bredøret flagermus (1308)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 84

Fugle:	Knopsvane (T)	Sangsvane (T)
	Troldand (T)	Lille skallesluger (T)
	Toppet skallesluger (T)	Stor skallesluger (T)
	Havørn (TY)	Blishøne (T)
	Fjordterne (Y)	Havterne (Y)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 89

Fugle:	Skarv (TY)	Knopsvane (T)
	Pibesvane (T)	Sangsvane (T)
	Grågåås (T)	Blisgåås (T)
	Bramgåås (T)	Spidsand (T)
	Skeand (T)	Pibeand (T)
	Troldand (T)	Hvinand (T)
	Lille skallesluger (T)	Toppet skallesluger (T)
	Havørn (TY)	Stor skallesluger (T)
	Rørhøg (Y)	Vandrefalk (T)
	Plettet rørvagtel (Y)	Blishøne (T)
	Klyde (Y)	Hjejle (T)
	Brushane (Y)	Dværgterne (Y)
	Splitterne (Y)	Fjordterne (Y)
	Havterne (Y)	Rovterne (Y)
	Hedelærke (Y)	

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-21. For trækfuglene er følgende fugle ikke tilstede i national eller international væsentlig forekomst: sangsvane (T), toppet skallesluger (T) og stor skallesluger (T) i fuglebeskyttelsesområde F84 samt pibesvane (T), toppet skallesluger (T), skarv (T) og vandrefalk (T) i fuglebeskyttelsesområde F89. De nævnte fugle omtales derfor ikke yderligere, med undtagelse af sangsvane (T) og stor skallesluger (T) som fortsat er på udpegningsgrundlaget for F89.